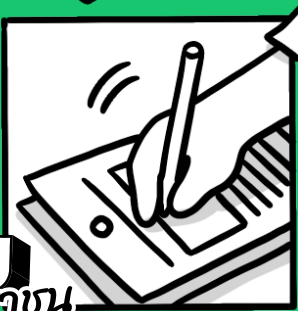

คู่มือ
**เข้าชื่อ
เสนอ
กฎหมาย**
สำหรับประชาชน

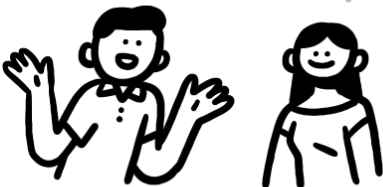
รวมเคล็ดลับ
ตลอดกระบวนการ
เข้าชื่อเสนอกฎหมาย
ที่ไอลอว์อยากบอกต่อ

รู้มัย ตั้งแต่มี
พ.ร.บ. เข้าเสนอกฎหมายฯ ฉบับใหม่
ประชาชนสามารถเสนอกฎหมายได้ไม่ยาก
เหมือนแต่ก่อนแล้วนะ

จริงหรือ? แบบนี้ถ้าเราอยากให้มี
กฎหมายมาแก้ไขปัญหาเรื่องที่เราต้องการ
โดยเฉพาะก็ไม่ต้องรอให้รัฐเป็นคนออก
อย่างเดียวแล้วล่ะสิ

ใช่แล้วว๊ว ประชาชนอย่างเราๆ สามารถ
รวมตัวกันเข้าชื่อเพื่อเสนอกฎหมายได้
วิธีการก็ไม่ยุ่งยากซับซ้อนด้วย
ไปดูพร้อมๆ กันเลยมัย?

ไปๆ ลุยกันเลย

เดิมทีขั้นตอนการเข้าซื้อเสนอกฎหมายโดยประชาชน มีความซับซ้อนยุ่งยาก ต้องใช้เอกสาร (ที่เป็นกระดาษ) หลายแผ่น การจะเสนอกฎหมายแต่ละฉบับได้ต้องใช้ผู้เข้าชื่อจำนวนมาก แต่ตามกฎหมายที่ออกมาใหม่ (พ.ร.บ. เข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.2564) การเสนอเข้าชื่อเสนอกฎหมายไม่ใช่เรื่องยุ่งยากอีกต่อไป ขั้นตอนถูกปรับปรุงให้ง่ายมากขึ้นลดภาระสร้างความสะดวกให้กับประชาชน เท่าที่จะเป็นไปได้ในขณะนี้

ไอลอร์จึงอยากจะแบ่งปันวิธีปฏิบัติหรือเรื่องเล็กๆ น้อยๆ (ที่ไม่ได้อยู่ในกฎหมาย) ที่พวกเราได้ประสบพบเจอมา ตลอดกระบวนการ ให้กลุ่มคนที่กำลังอยากจะใช้สิทธิรวบรวมรายชื่อเพื่อเสนอกฎหมาย ประหยัดแรงและเวลาลงได้บ้าง

สารบัญ

สิ่งที่ต้องรู้ก่อนเข้าชื่อฯ

หน้า

1

ขั้นตอนการเข้าชื่อมีอะไรบ้าง

หน้า

3

การตรวจสอบเอกสารของ
เจ้าหน้าที่

หน้า

9

ก่อนเข้าสู่การพิจารณา
ของสภา

หน้า

10

เมื่อร่างกฎหมายเข้าสู่การ
พิจารณาของสภา

หน้า

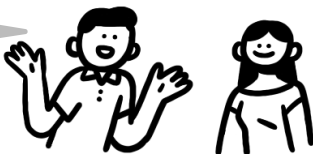
11

บทที่ 1

สิ่งที่ต้องรู้ก่อนเข้าชื่อฯ

ประชาชนเสนอเรื่องอะไรได้บ้าง?

รู้ไหมว่าไม่ใช่ทุกเรื่อง
ที่จะเสนอกฎหมายได้นะ

- ถ้าเป็นกฎหมายทั่วไป (หรือที่เค้าเรียกกันว่า พ.ร.บ.) เสนอได้เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับ ในรัฐธรรมนูญ 2560

- ถ้าเป็นรัฐธรรมนูญ ต้องไม่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลง

○

หมวด 3

สิทธิและเสรีภาพ
ของปวงชน
ชาวไทย

○

หมวด 5

หน้าที่ของรัฐ

○

รูปแบบ
การ
ปกครอง

○

รูปแบบ
ของรัฐ

แล้วต้องรวบรวมรายชื่อ
เท่าไรกันนะถึงจะเสนอได้?

ถ้าเป็นกฎหมายทั่วไป หรือ พ.ร.บ.
ต้องไม่น้อยกว่า **10,000 รายชื่อ**
ถ้าร่างรัฐธรรมนูญ ต้องไม่น้อยกว่า
50,000 รายชื่อ

ผู้เข้าซื้อเสนอกฎหมาย ต้องมีคุณสมบัติ อย่างไรบ้าง?

ต้องเป็นคนไทยที่มีสิทธิเลือกตั้ง
(อายุ 18 ปีขึ้นไป) ในวันที่เข้าซื้อฯ
และไม่เป็นบุคคลต้องห้ามใช้สิทธิ
เลือกตั้ง

TIPS

แม้ในวันที่เข้าซื้อจะมีอายุไม่ครบ 18 ปีบริบูรณ์แต่หากจะไปครบก่อน หรือในวันที่ยื่นร่างฯต่อสภาฯก็ถือว่า มีคุณสมบัติในการเข้าซื้อ

TIPS

ไม่เป็นบุคคลต้องห้ามใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือ นักบวช, อยู่ระหว่าง ถูกเพิกถอน สิทธิเลือกตั้ง, ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วย กฎหมายและวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

เอกสารที่ต้องใช้มีอะไรบ้าง

○	○	○
<p>ร่าง พ.ร.บ./ร่างแก้ไข เพิ่มเติม รัฐธรรมนูญ</p> <p>สามารถเขียนเองได้หรือ จะขอให้สำนักเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎรจัดทำให้ ก็ได้</p>	<p>บันทึก หลักการ ของร่าง กฎหมาย</p>	<p>บันทึกเหตุผล ในการเสนอ ร่างกฎหมาย</p>
○	○	○
<p>บันทึกวิเคราะห์ สรุปสาระสำคัญ ของร่างกฎหมาย</p>	<p>หลักฐานการลง ลายชื่อของ ผู้เข้าซื้อเสนอ กฎหมาย</p>	<p>เอกสารในการ นัดหมาย/แจ้ง ต่อสภาแต่ละครั้ง</p> <p><small>ดาวมีผลหรือดูตัวอย่าง ได้ทางเว็บไซต์รัฐสภา</small></p>

บทที่ 2

ขั้นตอนการเข้าชื่อ มือะโรบ้าง ไปดูกัน !

3 STEP ริเริ่มจนถึงส่งสภา
(ในส่วนของประชาชน)

ริเริ่มการเข้าชื่อ

รวบรวมรายชื่อ

นำส่งรายชื่อต่อสภา

สู่ขั้นตอนของเจ้าหน้าที่สภา

(ในส่วนของเจ้าหน้าที่)

เจ้าหน้าที่
ตรวจสอบ
รายชื่อ

รับฟังความคิดเห็นนายกฯ
ให้คำรับรองกรณี
เป็นร่างกฎหมาย
เกี่ยวกับการเงิน

ร่างกฎหมาย
เข้าสู่สภา

STEP 1

ริเริ่มการเข้าชื่อ

จัดทำเอกสาร ดังนี้

○
ร่าง
พ.ร.บ./ร่างแก้ไข
เพิ่มเติม
รัฐธรรมนูญ
สามารถเขียนเองได้หรือ
จะขอให้สำนักเลขาธิการ
สภาผู้แทนราษฎรจัดทำให้
ก็ได้

○
บันทึก
หลักการ
ของร่าง
กฎหมาย

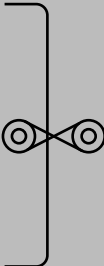
○
บันทึกเหตุผล
ในการเสนอ
ร่างกฎหมาย

○
บันทึกวิเคราะห์
สรุปสาระสำคัญ
ของร่างกฎหมาย

○
หนังสือยื่นเรื่อง
ริเริ่มเสนอร่าง
พระราชบัญญัติ

○
แบบฟอร์ม
แสดงความประสงค์
ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ไม่น้อยกว่า 20 คน
ตัวแทนของผู้เข้าชื่อ
ที่ประสงค์จะเป็นผู้เชิญชวน
พร้อมกับสำเนา
บัตรประชาชน

หลังจากนั้น นัดหมายกับสภา เพื่อนำเอกสารดังกล่าวไปยื่น

กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่อยู่ เลขที่ 1111 ด.สามเสน แขวงถนนนครไชยศรี
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
โทรศัพท์ : 02 242 5900 ต่อ 7531
มือถือ : 09 3303 0509
E-mail : Initiativeprocess@gmail.com

TIPS

ในวันที่นำเอกสารไปยื่นเป็นเหมือนการแจ้งต่อประธานสภาว่าจะมีการยื่น
ร่างกฎหมายเข้ามา และเพื่อให้ประธานสภารับรองฐานะของตัวแทน
ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายให้มีฐานะเป็นผู้เชิญชวนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
ตามกฎหมายก่อนที่จะดำเนินการรวบรวมรายชื่อ

การยื่นร่างกฎหมายและเอกสารต่างๆต่อประธานสภา
เป็นขั้นตอนที่มีขึ้นเพื่อให้ประธานสภาพิจารณาว่า
ร่าง พ.ร.บ. หรือร่างรัฐธรรมนูญที่ยื่นเข้ามานั้น
เป็นร่างที่ประชาชนมีสิทธิเสนอหรือไม่

ถ้าประธานสภาเห็นว่าประชาชนไม่มีสิทธิเข้าชื่อเสนอ
ก็จะต้อง "คืนเรื่อง" โดยต้องตอบกลับภายใน 15 วัน
นับแต่วันที่ยื่นร่างกฎหมายและเอกสารครบถ้วน
ตัวแทนผู้เข้าชื่อจะได้ไม่ต้องเสียเวลาไปรวบรวมรายชื่อ
เพราะต่อให้รวบรวมได้ครบสภาก็อาจจะไม่รับไว้พิจารณา

ถ้าประธานสภาเห็นว่า ประชาชนมีสิทธิเข้าชื่อเสนอได้
ก็จะตอบกลับมาเป็นจดหมาย หลังจากนั้นตัวแทนผู้เข้าชื่อ
ก็จะมีฐานะเป็น 'ผู้เชิญชวน' สามารถดำเนินการ
รวบรวมรายชื่อได้เลย

TIPS

ในระหว่างการรวบรวมรายชื่อ ห้ามมิให้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง เนื้อหาในส่วนที่เป็นหลักการหรือสาระสำคัญภายในร่างกฎหมาย เด็ดขาด หากเป็นเพียงการแก้ไขข้อความที่ผิดพลาดสามารถทำได้

TIPS

ในวันที่ไปยื่น ตัวแทนผู้เข้าชื่อ เสนอกฎหมายที่ประสงค์จะเป็น ผู้เชิญชวน 'ไม่จำเป็น' ต้อง ไปครบทุกคน สามารถส่งตัวแทน ไปได้ และโดยปกติแล้วประธานสภา จะมอบหมายให้บุคคลอื่นมารับเรื่องไว้แทน

TIPS

เมื่อยื่นหนังสือแสดงความประสงค์ จะเป็นผู้เชิญชวนแล้ว ในทางปฏิบัติ เราสามารถเริ่มต้นรวบรวมรายชื่อ ได้เลยเมื่อพร้อม ไม่จำเป็นต้องรอให้ ประธานสภารับรองว่าเป็นผู้เชิญชวน เสียก่อนก็ได้ การรอประธานสภา ตอบก่อนก็เพื่อความแน่ใจว่าจะไม่ เสียแรงฟรีๆ เท่านั้น

STEP 2

รวบรวมรายชื่อ

สำคัญมาก!

ในแบบฟอร์มต้องมี ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ข้อความที่แสดงให้เห็นว่าตนสมัครใจเข้าร่วม เสนอกฎหมาย และลายมือชื่อ (ลายเซ็น)

วิธีการกรอก

เอกสารหมายเลข _____

หลักฐานการลงลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย _____

ร่างพระราชบัญญัติ..... พ.ศ.

เขียนที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

๑. ชื่อตัวและชื่อสกุล	
๒. เลขประจำตัวประชาชน	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้าพเจ้านักวิชาเข้าร่วมในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้

ลงชื่อ..... ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย
(.....)

หมายเหตุ ๑. ตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ใด ที่ผู้เชิญชวน หรือเว็บไซต์ที่รัฐสภา www.oas.parliament.go.th > เข้าชื่อเสนอกฎหมาย และส่งชื่อลงในกล่องสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๒. ให้ส่งหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมายไปยังสถานที่ หรือหาหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้เชิญชวนกำหนดไว้

บนหัวกระดาษ จะมีข้อความว่า หลักฐานการลงลายชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย และมีชื่อร่างกฎหมายที่เราเสนอ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่...) พ.ศ. ... ตรงนี้ให้เว้นว่างไว้ แล้วเริ่มกรอกในช่อง เขียนที่...

กรอกสถานที่ที่เราเขียนอยู่ขณะนี้ อาจจะเป็นชื่อที่อยู่เรา อำเภอ จังหวัด เขต หรือชื่อสถานที่นั้นๆก็ได้ เช่น อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

กรอกวันที่เขียนอยู่

ชื่อ นามสกุล , เลขบัตรประจำตัวประชาชน 13 หลัก กรอกให้ครบถ้วน!

จะต้องลงลายมือชื่อ จะเซ็นลายเซ็นหรือเขียนชื่อก็ได้

* สำหรับคนที่เขียนหนังสือไม่ได้ ให้ใช้วิธีปับลายนิ้วมือ (นิ้วโป้ง 1 นิ้ว) ลงไปในช่องลงชื่อพร้อมให้พยานเซ็นชื่อ รับรองสองคน พร้อมเขียนกำกับว่า รับรองลายพิมพ์นิ้วมือ

TIPS

สาระสำคัญของเอกสารคือจะต้องกรอกชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน และเซ็นลายเซ็น หากไม่กรอกให้ครบถ้วน เอกสารอาจเสียไป ส่วนในช่อง วันที่... และเขียนที่... หากไม่ได้กรอกก็ไม่ทำให้เอกสารเสียไป สามารถเติมภายหลังได้

TIPS

หากกรอกเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ รายละเอียดต่าง สามารถกรอกได้แต่ช่องลงชื่อ จะต้องเซ็นด้วยมือเท่านั้น โดยอาจจะเซ็นผ่าน iPad หรือโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ เพียงแต่ต้องเซ็นด้วยมือห้ามพิมพ์ชื่อตัวเองลงไป เพราะจะถือว่าไม่ใช่การลงลายมือชื่อ

TIPS

ถ้าหากแบบฟอร์มที่เป็นกระดาษขนาดสามารถ
แก้ไขได้ไม่ถือว่าเอกสารเสียไป

TIPS

หากเป็นการกรอกเอกสารที่เป็นกระดาษ เพื่อความแน่นอน
ควรใช้ปากกาสีน้ำเงิน ไม่แนะนำให้ใช้ปากกาสีดำ สีแดงและ
ดินสอ

วิธีการส่ง

ถ้าเป็นกระดาษ สามารถส่งไปรษณีย์หรือนำไปส่งด้วยตัวเองตามสถานที่ที่ผู้เชิญชวนกำหนดไว้ หรือจะถ่ายรูปกระดาษที่กรอกเสร็จแล้วส่งไปทางช่องทางออนไลน์ที่ผู้เชิญชวนเปิดรับก็ได้

ถ้ากรอกในระบบอิเล็กทรอนิกส์ สามารถบันทึกแล้วส่งไปเป็นไฟล์ (.pdf) หรือจะบันทึกเป็นรูป (jpeg/.png) แล้วส่งผ่านช่องทางออนไลน์ที่ผู้เชิญชวนกำหนดไว้

ระยะเวลาในการรวบรวมเอกสาร

**จนกว่า
จะครบ**

กรณีผู้เชิญชวนเป็นผู้รวบรวมเอง
ไม่มีกำหนดระยะเวลาทำได้จนกว่าจะได้รายชื่อครบ

**90
วัน**

กรณีขอให้สำนักเลขาฯ เป็นผู้รวบรวมให้
1 ปีนับตั้งแต่ผู้เชิญชวนยื่นคำขอ หากมีผู้เข้าชื่อไม่ถึงจำนวนที่กฎหมายกำหนดไว้ ทางสำนักเลขาฯ จะแจ้งให้ผู้เชิญชวนรับหารายชื่อให้ครบภายใน 90 วัน หากพ้นกำหนดเวลาแล้วยังได้รายชื่อไม่ครบ ทางสำนักเลขาฯ จะยุติการดำเนินการ

TIPS

ในกรณีเช่นนี้ ถ้าหากผู้เชิญชวนต้องการเสนอร่างฯ เข้ามาอีกก็สามารถทำได้ แต่ต้องเริ่มกระบวนการใหม่ตั้งแต่แรก

STEP 3

นำส่งเอกสาร

เมื่อได้รายชื่อครบตามที่กฎหมายกำหนด จะต้องนัดหมายกับทางสภาอีกครั้ง เพื่อนำรายชื่อทั้งหมดไปยื่น

เอกสารที่ต้องนำไปยื่น ดังนี้

○
แบบคำร้องขอให้
สำนักงานฯ
ดำเนินการรับและ
รวบรวมหลักฐาน
การร่วมเข้าชื่อ
เสนอร่างกฎหมาย

○
หนังสือขอเข้าพบ
ประธานสภา
ผู้แทนราษฎร
เพื่อยื่นคำร้อง
ภายหลังชักชวน
ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
เข้าชื่อ

* สามารถดาวน์โหลด
แบบฟอร์มหนังสือ
เพื่อนัดหมาย
ได้ทางเว็บไซต์
ของสภา

เมื่อได้นัดหมายวันและเวลาเรียบร้อยแล้ว
เอกสารที่ต้องเตรียมเพื่อนำไป
ยื่นต่อสภา มีดังนี้

○
ร่างกฎหมาย
ที่เข้าชื่อเสนอ

○
บันทึกหลักการ
ของร่างกฎหมาย

○
บันทึกเหตุผล
ในการเสนอ
ร่างกฎหมาย

○
บันทึกวิเคราะห์
สรุปสาระสำคัญของ
ร่างกฎหมาย

○
หลักฐานการ
เข้าชื่อของ
ผู้ร่วมเข้าชื่อ
เสนอกฎหมาย
ตามจำนวนที่
กฎหมายกำหนด

○
รายชื่อผู้แทน
ของผู้เข้าชื่อ
เสนอกฎหมายฯ
จำนวนไม่น้อย
กว่า 20 คน
แต่ไม่เกิน 30 คน

TIPS

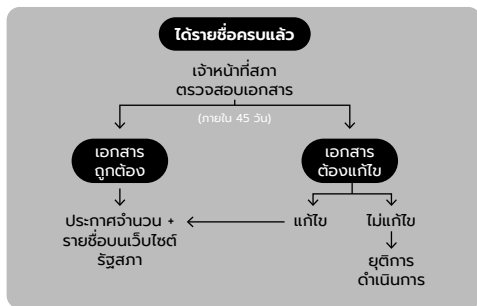
รายชื่อผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย เป็นบุคคลเดียวกับผู้เชิญชวนก็ได้

TIPS

ในวันที่ไปยื่นเอกสารนี้ เราไม่จำเป็นต้องนำเอกสารทั้งหมด ไปยื่นภายในวันเดียวสามารถทยอยส่งไปก่อนจำนวนหนึ่ง แล้วค่อยนำส่งให้ครบที่เหลือได้

STEP 1

ขั้นตอนการตรวจสอบ รายชื่อของเจ้าหน้าที่สภา

(แผนผัง) การตรวจสอบเอกสารของเจ้าหน้าที่สภา

เมื่อทางผู้เชิญชวนยื่นเอกสารให้ทางสภาครบถ้วนแล้ว ก็จะเป็นขั้นตอนตรวจสอบเอกสารการเข้าชื่อซึ่งจะดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ของสภา กฎหมายกำหนดว่าจะต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายใน 45 วัน

ถ้าหากตรวจสอบแล้วพบว่าเอกสารไม่ถูกต้อง ทางเจ้าหน้าที่จะต้องแจ้งไปยังผู้เชิญชวนเพื่อให้แก้ไขให้เรียบร้อยภายในระยะเวลาที่กำหนด หากผู้เชิญชวนไม่จัดการแก้ไขภายในระยะเวลา ก็จะถือว่ายุติการดำเนินการและส่งเรื่องคืน

เมื่อตรวจสอบเอกสารเข้าชื่อและคุณสมบัติว่าเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งแล้วเสร็จ เจ้าหน้าที่จะประกาศจำนวนและรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายทั้งหมดผ่านทางเว็บไซต์ของรัฐสภาช่องทางเดียวกันเท่านั้น ผู้ที่ร่วมเข้าชื่อมาทุกคนสามารถไปตรวจดูได้ว่า มีรายชื่อของตัวเองร่วมเสนอร่างกฎหมายนี้ด้วยหรือไม่

หลังจากตรวจสอบรายชื่อแล้ว หากพบว่ามีการปลอมชื่อ บุคคลที่ไม่ได้เข้าชื่อด้วยแต่กลับปรากฏชื่อว่าเป็นผู้เสนอกฎหมายสามารถติดต่อไปที่สำนักเลขานุการ เพื่อขอตรวจสอบเอกสารและดำเนินคดีต่อไปได้ ซึ่งถ้าพิสูจน์ได้ว่าเป็นการปลอมลายมือชื่อ ชื่อดังกล่าวก็จะถูกตัดออกจากจำนวนผู้เข้าชื่อทั้งหมด

STEP 2

ก่อนร่างกฎหมาย จะเข้าสู่การพิจารณา ของสภา

รัฐธรรมนูญกำหนดให้ต้อง

เปิดให้รับฟังความเห็น
ตามมาตรา 77
แห่งรัฐธรรมนูญ 2560

โดยในขั้นตอนนี้
สำนักเลขาธิการ จะเป็น
ผู้ดำเนินการให้

ได้รับคำรับรอง
จากนายกรัฐมนตรี
กรณีเป็นร่างกฎหมาย
เกี่ยวกับการเงิน

กรณีที่ประธานสภาวินิจฉัย
ว่าร่างกฎหมายที่เสนอเข้ามา
เป็นร่างพระราชบัญญัติ
เกี่ยวกับการเงินที่จะต้องส่ง
ร่างกฎหมายให้นายกรัฐมนตรี
ให้คำรับรองก่อน ซึ่งเป็นไปตาม
รัฐธรรมนูญมาตรา 133
และมาตรา 134

TIPS

ร่าง พ.ร.บ.เกี่ยวกับการเงิน หมายถึง ร่างพ.ร.บ.ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ
การใช้งานประมาณของประเทศ

TIPS

ถ้าหากผู้เชิญชวนยื่นเอกสารเรียบร้อยแล้ว เพียงแต่รอบรรจุเข้า
ระเบียบวาระการประชุม หากมีการยุบสภาหรือสภาสิ้นสุดลงตามวาระ
ร่างกฎหมายที่เสนอไว้แล้วไม่ถือว่าเป็นอันตกไป พ.ร.บ.เข้าชื่อเสนอ
กฎหมายฯ พ.ศ.2564 กำหนดให้ ผู้เชิญชวนสามารถทำหนังสือถึง
ประธานสภาขอให้หยิบยกร่างกฎหมายเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมได้เลย

STEP 3

ขั้นตอนสุดท้าย ร่างกฎหมายเข้าสู่ การพิจารณาของสภา

ร่างพระราชบัญญัติ

วาระที่ 1 : รับหลักการ

ตัวแทนผู้เข้าชื่อฯ แดงหลักการ
ต่อที่ประชุมสภา

วาระที่ 2 : พิจารณารายมาตรา

ตัวแทนผู้เข้าชื่อฯ เป็นกรรมวิธีการวิสามัญ
ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของทั้งหมด

วาระที่ 3 : ลงมติเห็นชอบ

(แผนผัง) ร่างพระราชบัญญัติ

ร่างรัฐธรรมนูญ

วาระที่ 1 : รับหลักการ

ตัวแทนผู้เข้าชื่อฯ แดงหลักการ
ต่อที่ประชุมสภา

วาระที่ 2 : พิจารณารายมาตรา

ตัวแทนผู้เข้าชื่อฯ แสดงความเห็นต่อ
กมร. และ ที่ประชุมสภาได้

วาระที่ 3 : ลงมติเห็นชอบ

(แผนผัง) ร่างรัฐธรรมนูญ

โดยหลักแล้ว
การพิจารณาร่าง พ.ร.บ.
จะพิจารณาโดยสภาผู้แทนราษฎร
ให้ครบสามวาระก่อน คือ

วาระที่ 1

ชั้นรับหลักการ

วาระที่ 2

ชั้นพิจารณารายมาตรา

วาระสุดท้าย

ชั้นลงมติ

เมื่อผ่านการพิจารณาทั้งสามวาระแล้วจึงจะเข้าสู่การ
พิจารณาวุฒิสภาอีกสามวาระเช่นเดียวกัน

ส่วนการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ จะมีเงื่อนไขมากกว่า
คือ จะต้องพิจารณาร่วมกันระหว่างสภาผู้แทน
ราษฎรและวุฒิสภา โดยจะกระทำเป็นสามวาระเช่นเดียวกัน

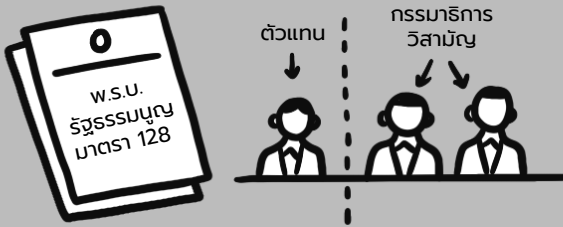
ในการประชุมสภาวาระแรกหรือชั้นรับหลักการ ไม่ว่าจะเป็นการเสนอร่าง พ.ร.บ.หรือร่างรัฐธรรมนูญ ตัวแทนของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายจะได้เข้าไปแถลงหลักการรวมถึงอธิบายเนื้อหาในร่างกฎหมายที่เสนอต่อที่ประชุมสภา

นอกจากนี้ กรณีร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อเข้าสู่วาระพิจารณาของคณะกรรมการการเลือกตั้ง การประชุมสภากำหนดให้ตัวแทนผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายสามารถแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการได้ นอกจากนี้ ยังเปิดโอกาสให้สามารถแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมสภาในการพิจารณาในวาระที่สอง โดยกำหนดให้แสดงความคิดเห็นได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่คณะกรรมการมีการแก้ไขเพิ่มเติมเท่านั้น

หากเป็นร่าง พ.ร.บ. รัฐธรรมนูญ มาตรา 128 กำหนดให้ตัวแทนของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายเข้าไปเป็นกรรมาธิการวิสามัญในการพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวด้วย โดยจะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมาธิการวิสามัญทั้งหมด

หลังจากผ่านการพิจารณา ปรับแก้ร่างกฎหมาย และลงมติในวาระที่สอง ชั้นพิจารณารายมาตราแล้ว เมื่อเข้าสู่วาระสุดท้าย จะเหลือเพียงการลงมติของที่ประชุมสภาเท่านั้น หมุดหน้าที่ของประชาชนในขั้นตอนการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

